

KOMUNIKAT PRASOWY nr 57/26

Luksemburg, 16 kwietnia 2026 r.

Opinia rzeczniczki generalnej w sprawie C-555/24 P | Medel i in./Rada

Rzeczniczka generalna Tamara Čápetá: stowarzyszenia reprezentujące sędziów mają legitymację procesową do wniesienia skargi o stwierdzenie nieważności decyzji Rady w sprawie zatwierdzenia kamieni milowych dotyczących wymiaru sprawiedliwości w Polsce w ramach unijnego Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności

Cztery stowarzyszenia¹ reprezentujące sędziów wniosły skargi o stwierdzenie nieważności decyzji wykonawczej Rady w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Polski w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Stowarzyszenia te podniosły, że warunki wypłaty środków, z których trzy dotyczyły polskiego wymiaru sprawiedliwości (kamienie milowe F1G, F2G i F3G), są niezgodne z prawem UE i wynikającymi z niego zobowiązaniami Rady.

Postanowieniem z 4 czerwca 2024 r. Sąd odrzucił te skargi jako niedopuszczalne². Orzekł, że stowarzyszenia nie mają legitymacji procesowej, ponieważ sporna decyzja ma charakter warunkowości budżetowej i nie dotyczy bezpośrednio ani sędziów, członków tych stowarzyszeń, ani stowarzyszeń działających we własnym imieniu.

W przedstawionej dzisiaj opinii **rzeczniczka generalna Tamara Čápetá zaproponowała uchylenie tego postanowienia i przekazanie sprawy do Sądu w celu wydania orzeczenia co do istoty sprawy.**

Kamienie milowe F2G i F3G nakładają na Polskę konkretny obowiązek wprowadzenia postępowania odwoławczego od sankcji dyscyplinarnych nakładanych na sędziów przez Izbę Dyscyplinarną Sądu Najwyższego. Rzeczniczka generalna uznała, że **Sąd popełnił błąd uznając, iż te kamienie milowe nie dotyczą bezpośrednio polskich sędziów objętych owymi decyzjami dyscyplinarnymi.** Ponadto możliwość, że Polska nie wdroży tych kamieni milowych, miała charakter czysto teoretyczny. Rzeczniczka generalna stwierdziła zatem, że **skargi wniesione w imieniu tych sędziów nie powinny być zostać odrzucone jako niedopuszczalne.** Natomiast zgodziła się z Sądem, że te kamienie milowe nie dotyczą bezpośrednio innych polskich sędziów, którzy nie zostali objęci sankcjami dyscyplinarnymi.

Kamień milowy F1G wymaga pewnych reform mających na celu wzmocnienie niezależności sądownictwa w Polsce. Rzeczniczka generalna stanęła na stanowisku, że Sąd miał prawo uznać, iż podnoszony niewystarczający charakter reform wymaganych w ramach tego kamienia milowego nie wpływa bezpośrednio na sytuację prawną polskich sędziów w ujęciu ogólnym ani na sytuację sędziów w innych państwach członkowskich i państwach EOG. Argumenty przytoczone w tym zakresie nie były wystarczające do wykazania bezpośredniego związku między kwestionowanym kamieniem milowym a konkretną zmianą ich sytuacji prawnej.

Rzeczniczka generalna przyjęła jednak, że **Sąd nie odniósł się w wystarczającym stopniu do argumentu, zgodnie z którym w świetle zasady skutecznej ochrony sądowej stowarzyszenia mogą zaskarżać unijne akty mające wpływ na ich własne interesy.**

W celu rozstrzygnięcia kwestii legitymacji procesowej w niniejszej sprawie rzeczniczka generalna zbadała zatem szerszą kwestię, a mianowicie kiedy akt może dotyczyć bezpośrednio i indywidualnie w rozumieniu art. 263 akapit czwarty TFUE stowarzyszeń działających we własnym imieniu. W szczególności uznała, że stowarzyszenia mają własne interesy, gdy

bronią zbiorowych interesów, które stanowią część ich tożsamości i wykraczają poza zwykłą sumę indywidualnych interesów ich członków.

W tym kontekście rzeczniczka generalna zasugerowała, że **w przypadku stowarzyszenia działającego we własnym imieniu bezpośrednio oddziaływanie należy rozumieć jako wymóg, aby zaskarżony akt był bezpośrednim źródłem skutków dla interesów zbiorowych, których stowarzyszenie broni. Indywidualne oddziaływanie należy natomiast oceniać w oparciu o to, czy podstawowe interesy i działalność stowarzyszenia odróżniają je od innych stowarzyszeń oraz od jego członków w odniesieniu do zaskarżonego aktu.** Na tej podstawie uznała, że stowarzyszenia, których dotyczy niniejsza sprawa, a których celem jest ochrona niezależności sądownictwa w Polsce, mają legitymację procesową do wniesienia we własnym imieniu skarg o stwierdzenie nieważności w celu zakwestionowania kamienia milowego F1G.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odwołanie od orzeczenia Sądu, ograniczone do kwestii prawnych, może zostać wniesione do Trybunału. Zasadniczo odwołanie takie nie ma skutku zawieszającego. Jeżeli jest ono dopuszczalne i zasadne, Trybunał uchyla orzeczenie Sądu. Jeżeli stan postępowania pozwala na wydanie orzeczenia w sprawie, Trybunał może sam wydać ostateczne rozstrzygnięcie w przedmiocie sporu. W przeciwnym razie musi skierować sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd, który jest związany orzeczeniem wydanym w postępowaniu odwoławczym.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu przedstawienia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Nagranie wideo z przedstawienia opinii jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ Czterema stowarzyszeniami działającymi na rzecz niezależności sądownictwa są: *Medel – Magistrats européens pour la démocratie et les libertés* (europejska sieć stowarzyszeń sędziów działająca na rzecz obrony niezależności sądownictwa), *International Association of Judges* (globalna organizacja reprezentująca krajowe stowarzyszenia sędziów), *Association of European Administrative Judges* (stowarzyszenie reprezentujące sędziów administracyjnych w Europie) i *Stichting Rechsters voor Rechsters* (fundacja wspierająca sędziów, których niezależność jest zagrożona).

² [Postanowienie Sądu z dnia 4 czerwca 2024 r. w sprawach połączonych od T-530/22 do T-533/22](#) (zob. również komunikat prasowy [nr 91/24](#)).